

Latvijas Republikas un Somijas Republikas divpusējās attiecības

Publicēts: 05.07.2021.

Latvijas un Somijas tradicionāli veiksmīgās attiecības ir balstītas uz kopīgām interesēm nodrošināt stabilitāti, drošību un labklājību Baltijas jūras reģionā un Eiropā kopumā. Būdamas ģeogrāfiski tuvas valstis, Latvija un Somija īsteno ciešu un praktisku sadarbību visdažādākajās jomās un līmeņos - ekonomikā, kultūrā, pilsonisko kontaktu jomā, pašvaldību starpā.

Abu valstu divpusējā sadarbība ir intensīva: regulārs ir valsts augstāko amatpersonu dialogs, noturīga un sekmīga ir praktiskā sadarbība starp nozaru ministrijām un to padotības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām. 13. Saeimā darbojas deputātu grupa sadarbības veicināšanai ar Somijas parlamentu – Eduskuntu. Latvijas sadarbība ar Somiju īstenojas arī Baltijas jūras reģiona sadarbības programmu, Eiropas Savienības iniciatīvu, Ziemeļu dimensijas ietvaros.

[Diplomātisko attiecību vēsture](#)

[Sadarbība ekonomikā](#)

[Sadarbība kultūras jomā](#)

[Sadarbība izglītības jomā](#)

[Sadarbība aizsardzības jomā](#)

[Sadarbība iekšlietu un tieslietu jomā](#)

[Sadarbība vides un reģionālās attīstības jomā](#)

[Pašvaldību sadarbība](#)

[Nozīmīgākās vizītes un tikšanās](#)

[Līgumi](#)

DIPLOMĀTISKO ATTIECĪBU VĒSTURE

1921. gada 26. janvārī Somija *de iure* atzina Latvijas neatkarību. Diplomātiskās attiecības abu valstu starpā tika atjaunotas 1991. gada 29. augustā.

Latvijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Somijas Republikā no 2018. gada 6. septembra ir Kristīne Našeniece. Somijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā no 2018. gada 4. septembra ir Rīta Korpivāra (*Riitta Korpivaara*).

Somijā darbojas četri Latvijas goda konsuli: Tapio Aho (*Tapio Aho*) Satakunta reģionā, Kajs Holmbergs (*Kai Holmberg*) Kimerlākso un Dienvidkarēlijas reģionā, Timo Levo (*Timo Levo*) Ziemeļostrobotnijas un Kainū reģionā, Tapio Kankaanpää (*Tapio Kankaanpää*) Ziemeļsavo, Dienvidsavo un Ziemeļkarēlijas reģionā.

SADARBĪBA EKONOMIKĀ

Somija ir viens no nozīmīgākajiem Latvijas ārējās tirdzniecības partneriem un abu valstu starpā pastāv stabilas ekonomiskās attiecības.

Somijā darbojas Latvijas ārējā ekonomiskā pārstāvniecība, kas sniedz atbalstu Latvijas uzņēmējiem eksporta veicināšanā,

informāciju par uzņēmējdarbības uzsākšanu, un iespējām realizēt investīciju projektus, kā arī sniedz palīdzību ārējās tirdzniecības veicināšanai.

Plašāk:

[Preču tirdzniecība \(eksports; imports\) starp Latviju un Somiju](#)

[Pakalpojumu tirdzniecība \(eksports; imports\) starp Latviju un Somiju](#)

[Tiešās investīcijas](#)

[Tūrisms](#)

SADARBĪBA KULTŪRAS SFĒRĀ

Sadarbība ar Somiju kultūrā ir plaša un daudzveidīga praktiski visās kultūras jomās un pamatojas uz pragmatisku un ciešu sadarbību starp ieinteresētajām institūcijām. Abu valstu mākslinieki regulāri viesojas otrā valstī rīkotajos starptautiskajos pasākumos – izstādēs, mūzikas, kino un citos festivālos. Somu mākslinieki Latvijā bieži ir pārstāvēti Ziemeļvalstu kopīgi rīkotajos pasākumos.

Jaunu un spēcīgu stimulu sadarbības tālākai aktivizēšanai deva abu valstu dibināšanas 100. gadadienu svinības, kuru ietvaros tika īstenota virkne kultūras un mākslas kopprojektu. Spilgti pamanāmi bija Somijas un Latvijas simtgadēm veltītie Valsts Akadēmiskā kora „Latvija” koncerti Somijā; Latvijas bruņoto spēku orķestra koncerti Valmierā un Jelgavā, Somijas Aizsardzības spēku orķestra koncerti; Somijas dabai veltīto filmu “Ezera stāsts” un “Meža stāsts” demonstrēšana Ziemeļvalstu Filmu dienās Rīgā un Daugavpilī. Sadarbojoties abu valstu nacionālajiem arhīviem, somu jēgeru muzejam, somu jēgeru 27. bataljona tradīciju kopšanas biedrībai, kā arī Somijas vēstniecībai Latvijā, tika izveidota dokumentāro liecību izstāde “Somu jēgeri Latvijā”, kas tika eksponēta Latvijā, Somijā un citās valstīs.

SADARBĪBA IZGLĪTĪBĀ UN ZINĀTNĒ

Latvijas augstskolām izveidojusies cieša sadarbība ar Somijas augstskolām Eiropas Savienības izglītības programmas Socrates/Erasmus+ ietvaros, ES Mūžizglītības programmu un projektu ietvaros, ZMP izglītības programmas NORDPLUS projektos. Daudzi studenti no Somijas augstāko izglītību iegūst Rīgas Stradiņa universitātē un Latvijas Universitātē. Somu valodu Latvijā var apgūt Rīgas Ziemeļvalstu ģimnāzijā un Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes Somugru valodu bakalaura studiju programmas ietvaros.

Vairākas kultūrizglītības iestādes, piemēram, Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, Valmieras Mākslas vidusskola, Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola sadarbojas ar Somijas kultūrizglītības iestādēm. Tāpat studentu un pasniedzēju apmaiņa ar Somiju notiek Latvijas augstskolām: Latvijas Kultūras akadēmijai un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijai. Latvijas Universitāte un Jīveskiles Universitāte Somijā sadarbojas ES augstskolu tīkla ietvaros.

Latvijas Lauksaimniecības universitāte īsteno sadarbību ar Somijas partneriem lauksaimniecības pētniecības jomā. Latvijai ir aktīva sadarbība ar Somiju Starptautiskās jūras pētniecības padomes (ICES) un HELCOM (Baltijas jūras vides aizsardzības komisijas – Helsinku Komisija) darba un izpētes grupu ietvaros.

SADARBĪBA AIZSARDZĪBAS JOMĀ

Divpusējo līgumu par sadarbību aizsardzības jomā Latvija un Somija noslēdza 2009. gada 9. jūnijā. Savukārt 2017. gada 3. novembrī abas valstis parakstīja Saprašanās memorandu par sadarbību aizsardzības jomai nepieciešamā aprīkojuma iepirkumos, pētījumos un industrijā. 2018. gadā tika uzsākta divpusējā sadarbība apmācības jomā, Somijas bruņotajiem spēkiem nododot pieredzi Latvijas karavīriem pretgaisa aizsardzības raķešu sistēmu izmantošanā. 2020.gada 29.janvārī Latvijas un Somijas aizsardzības ministri parakstīja tehnisko vienošanos par kopīgas bruņumašīnu sistēmas izstrādi.

Somija ir viena no valstīm, kuras pieredzi Latvija izmanto visaptverošās valsts aizsardzības sistēmas ieviešanā. Abas valstis ir ieinteresētas attīstīt sadarbību iepirkumu jomā, apmācību sfērā. Somija ir aktīva Baltijas valstu aizsardzības koledžas (BALDEFCOL) atbalstītāja, nodrošinot Somijas instruktoru (pasniedzēju) iesaisti koledžas darbā. Somija ir NATO partnervalsts, un sniedz būtisku ieguldījumu drošības sekmēšanā Baltijas jūras reģionā.

Kopš 2017. gada jūlija Somijas aizsardzības atašejs Latvijā ar rezidenci Tallinā ir pulkvežleitnants Anti Hauvala (Antti Edvard Hauvala). No 2018. gada oktobra nerezidējošā Latvijas aizsardzības atašeja pienākumus pilda pulkvežleitnants Rinalds Buls (ar rezidenci Rīgā).

SADARBĪBA IEKŠLIETU UN TIESLIETU JOMĀ

Regulāra un cieša ir Latvijas Valsts policijas sadarbība ar radniecīgajiem dienestiem Somijā INTERPOLA ietvaros, kā arī izmantojot SIRENE un EIROPOLA sadarbības mehānismus. Valsts policijai un tās struktūrvienībām ir regulāra sadarbība ar Somiju, piedaloties ikgadējās Baltijas valstu un Somijas kārtības policijas, kriminālpolicijas un iestāžu vadības priekšnieku sanāksmēs, kurās tiek pārrunātas aktualitātes, kā arī iezīmētas nākotnes stratēģiskās sadarbības prioritātes. Tāpat notiek sadarbība kārtības policijas jomā notiek, izmantojot dažādas sadarbības un izglītības platformas.

Somija ir viena no valstīm, kura, lai sekmētu policijas sadarbību un svarīgu izmeklēšanas pasākumu koordinēšanu komplicētās lietās, ir nozīmējusi Somijas sakaru virsnieku (ar rezidenci Tallinā), atbildīgu par sadarbības īstenošanu ar visām trim Baltijas valstīm. Tāpat starp Latvijas un Somijas tiesībsargājošām iestādēm notiek sadarbība ES pretterorisma vienību asociācijas "ATLAS" ietvaros un atbilstoši dienesta specifikai tiek organizētas pieredzes apmaiņas un apmācības.

Latvijas Republikas Valsts robežsardzes divpusējā sadarbība ar Somijas Robežsardzi notiek, pamatojoties uz 2010. gada 14. oktobra Protokolu par sadarbību starp Latvijas Valsts robežsardzi un Somijas Valsts robežsardzi. Saskaņā ar minēto protokolu Latvijas un Somijas robežapsardzības dienestu vadītāji tiekas reizi gadā, tiek organizētas ekspertu vizītes riska analīzes, kriminālizmeklēšanas, informācijas tehnoloģiju, kinoloģijas un citās jomās, kā arī notiek informācijas apmaiņa. Turklāt Latvijas un Somijas robežapsardzības dienestu sadarbība tiek turpināta Eiropas Komisijas pilotprojektu ietvaros, kā arī BSRBCC, FRONTEX un citu starptautisko forumu ietvaros.

Somijas robežsardze sniegusi ieguldījumu Latvijas Valsts robežsardzes Aviācijas pārvaldes kapacitātes stiprināšanā. Latvijas Valsts robežsardzes koledžai un Somijas robežsardzes Krasta apsardzes akadēmijai izveidojusies cieša sadarbība akadēmiskā personāla un kadetu pieredzes apmaiņas jomās. Regulāra sadarbība un informācijas apmaiņa notiek ar Somijas robežsardzes sakaru virsnieku Baltijas valstīs, Ukrainā un Baltkrievijā.

Ieslodzījuma vietu pārvalde, īstenojot Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmas "Valsts administrācija" projektu "Zināšanu, pieredzes un labās prakses apmaiņa ieslodzījuma vietu sistēmas darbības uzlabošanai", organizējusi pieredzes apmaiņas vizīti Somijā. Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmas ietvaros Latvijas ieslodzījuma vietas ir apmeklējušas delegācijas no Somijas Kriminālo sankciju aģentūras. Organizēti mācību semināri Somijas pārstāvjiem Pārvaldes Ilguciema cietumā, Centrālcietumā un Olaines cietuma Atkarīgo centrā.

Valsts probācijas dienests ir partneris Eiropas Komisijas projektā "Taisnīguma atjaunošanas prakses darbā ar cietušajiem bērniem ieviešana", kurā piedalās arī Somijas Nacionālā Veselības un labklājības institūta partneri.

SADARBĪBA VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS JOMĀ

Centrālā Baltijas jūras reģiona programmā 2014. - 2020. gadam Latvija sadarbībā ar partneriem no Somijas īsteno 36 pārrobežu sadarbības projektus visdažādākajās jomās: pārrobežu sadarbība starp uzņēmumiem, attīstot uzņēmumu kapacitāti un reģionu kopumā; uzņēmējdarbības veicināšana jauniešu vidū; pakalpojumu un produktu attīstīšana jauniem tirgiem; kopīgu tūrisma pakalpojumu izveide; pilsētvides plānošanas uzlabošana; transporta un pasažieru plūsmas veicināšanas risinājumi u.c. Sadarbība veidota galvenokārt starp universitātēm un citām izglītības iestādēm, pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām, kā arī privātajiem uzņēmumiem.

Interreg Baltijas jūras reģiona programmā 2014. - 2020. gadam Latvija sadarbibā ar partneriem no Somijas īsteno 64 transnacionālās sadarbības projektus. Projektu ietvaros Latvijas partneri uzsākuši aktivitāšu ieviešanu projektos ar Somiju šādās jomās: Baltijas jūras ostu sadarbība, Baltijas jūras ūdeņu piesārņojuma mazināšana un ūdens resursus pārvaldība, biotehnoloģiju attīstība, jūras telpiskās plānošana, pētniecības un inovāciju veicināšanā uzņēmējdarbībā, digitālo inovāciju tīkla attīstība, esošās infrastruktūras izmantošana transnacionālai pētniecībai, jaunie energoefektivitātes risinājumi un sociālās sfēras infrastruktūras attīstība visā reģionā. Partnerība veidota starp nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa iestādēm, universitātēm, nevalstiskajām organizācijām un uzņēmumiem.

Latvijas un Somijas partneri īsteno kopīgus projektus arī starpreģionu sadarbības programmā INTERREG EUROPE, starpreģionu sadarbības programmā pilsētvides attīstībai URBACT III.

Latvija ir atvērta sadarbības iespējām ar partneriem no Somijas kopīgu projektu īstenošanā pieredzes apmaiņas un labās prakses pārnesei pētniecības un inovāciju jomā, mazo un vidējo konkurētspējas veicināšanā, pārejā uz ekonomiku, radot mazas oglekļa emisijas, vides aizsardzības un efektīvā resursu izmantošanā.

PAŠVALDĪBU SADARBĪBA

Plaša un daudzveidīga ir Latvijas un Somijas pašvaldību sadarbība, noslēgti sadarbības līgumi starp atsevišķām rajonu, pilsētu un pagastu pašvaldībām, uz kuru pamata notiek aktīva pieredzes un informācijas apmaiņa. Sadarbība notiek tādās jomās kā izglītība, sports, kultūra, tūrisms, uzņēmējdarbība, ekoloģija, reģionālā attīstība, sociālā un veselības aprūpe, NVO jautājumi.

Rīgas senākā sadraudzības pilsēta ir Pori (kopš 1964. gada). Sadarbība notiek ES projektu ietvaros, kultūras mantojuma saglabāšanas, pilsētas attīstības, uzņēmējdarbības un tūrisma, kultūras, izglītības un sporta jomās. Aktīva un cieša ir arī Rīgas un Helsinku sadarbība. Arī citām Latvijas pilsētām un novadiem ir sadraudzības pilsētas Somijā (Jūrmala – Pietarsāri, Olaines novads – Rihimeki, Kocēnu novads – Vammala).

NOZĪMĪGĀKĀS VIZĪTES UN TIKŠANĀS

Latvijas amatpersonu vizītes Somijā

2020. gada 12. februāris
Ministru prezidenta K.Kariņa darba vizīte Somijā
2019. gada 28. augusts
Valsts prezidenta E. Levita darba vizīte Somijā
2017. gada 11. - 12. maijs
Ministru prezidenta M. Kučinska darba vizīte Somijā
2016. gada 31. oktobris - 1. novembris
Valsts prezidenta R. Vējoņa darba vizīte Somijā
2015. gada 28. - 29. janvāris
Valsts prezidenta A. Bērziņa valsts vizīte Somijā

2014. gada 17.-18. jūnijs
Saeimas priekšsēdētājas S. Āboltiņas oficiālā vizīte Somijā
2014. gada 15. aprīlis
Ārlietu ministra E. Rinkēviča darba vizīte Somijā
2014. gada 16. janvāris
Ministru prezidenta V. Dombrovska darba vizīte Somijā
2013. gada 26. augusts
Ārlietu ministra E. Rinkēviča dalība ikgadējā Somijas vēstnieku sanāksmē
2013. gada 7. jūnijs
Ministru prezidenta V. Dombrovska dalība Eiropas Studiju Centra rīkotajā Ekonomisko Ideju Forumā Helsinkos
2013. gada 22. - 24. marts
Ministru prezidenta V. Dombrovska vizīte Sāriselkē, Somija (dalība neformālajā Sāriselkes sanāksmē)
2012. gada 2. - 4. novembris
Ministru prezidenta V. Dombrovska dalība Trīspusējās komisijas sanāksmē Helsinkos
2012. gada 29. oktobris
Ministru prezidenta V. Dombrovska dalība NB8 premjerministru sanāksmē Helsinkos
2012. gada 16. - 17. augusts
Saeimas priekšsēdētājas S. Āboltiņas dalība NB8 parlamenta priekšsēdētāju konferencē Somijā
2012. gada 23. jūlijs
Valsts prezidenta A. Bērziņa darba vizīte Somijā (Turku)
2012. gada 23. - 25. marts
Ministru prezidenta V. Dombrovska vizīte Sāriselkē, Somija (dalība neformālajā Sāriselkes sanāksmē)
2012. gada 10. - 11. janvāris
Valsts prezidenta A. Bērziņa vizīte (dalība Araiološanas grupas sanāksmē)
2012. gada 19. janvāris
Ārlietu ministra E. Rinkēviča darba vizīte Somijā

2011. gada 30. augusts
Ārlietu ministra Ģ.V. Kristovska dalība NB-8 sanāksmē Helsinkos
2011. gada 20. janvāris
Ārlietu ministra Ģ. V. Kristovska darba vizīte
2010. gada 17. februāris
Ārlietu ministra M. Riekstiņa darba vizīte
2010. gada 9. februāris
Valsts prezidenta V. Zatlera darba vizīte (dalība Baltijas jūras rīcības samītā)

Somijas amatpersonu vizītes Latvijā

2019. gada 30. jūlijs
Somijas ārlietu ministra P. Hāvisto darba vizīte Latvijā
2019. gada 7. marts
Somijas premjerministra J. Sipilē darba vizīte Latvijā
2018. gada 18. novembris
Somijas prezidenta S. Nīnīstes dalība Latvijas valsts simtgades svinību pasākumos
2018. gada 13. - 14. septembris
Somijas prezidenta S. Nīnīstes dalība 14. Arajološas grupas neformālajā sanāksmē Latvijā
2018. gada 7. - 8. jūlijs
Somijas parlamenta priekšsēdētājas P. Risiko neformāla vizīte, Dziesmu un deju svētku koncerta apmeklējums
2016. gada 13. janvāris
Somijas ārlietu ministra T. Soini darba vizīte
2013. gada 10. - 11. septembris
Somijas prezidenta S. Nīnīstes valsts vizīte
2013. gada 11. februāris
Somijas ārlietu ministra E. Tuomiojas darba vizīte

2013. gada 17. - 18. janvāris
Somijas parlamenta priekšsēdētāja E. Heinoluoma vizīte
2011. gada 20. decembris
Somijas ārlietu ministra E. Tuomioja darba vizīte
2011. gada 16. septembris
Somijas premjerministra J. Katainena darba vizīte
2010. gada 25. septembris
Somijas premjerministres M. Kiviniemi un Ministru prezidenta V.Dombrovska neformāla tikšanās Rīgā
2010. gada 26. - 27. augusts
Somijas ārlietu ministra A. Stuba dalība NB8 ārlietu ministru sanāksmē Rīgā
2010. gada 7. - 8. jūnijs
Somijas prezidentes T. Halonenas valsts vizīte

LĪGUMI

Datu bāze ar informāciju par divpusējiem līgumiem: [Somijas Republika](#)

Informācijas avoti par Somiju:

Somijas Republikas prezidenta kanceleja: <https://www.presidentti.fi/en/>

Somijas Republikas valdība: <https://valtioneuvosto.fi/en/frontpage>

Somijas Republikas Ārlietu ministrija: <https://um.fi/frontpage>

Somijas Republikas parlaments (Eduskunta): <https://www.eduskunta.fi/EN/Pages/default.aspx>

Somijas Republikas vēstniecība Rīgā: <https://finlandabroad.fi/web/lva/mission>

Latvijas Republikas vēstniecība Somijā: <https://www2.mfa.gov.lv/helsinki>

<https://www.mfa.gov.lv/lv/latvijas-republikas-un-somijas-republikas-divpusejas-attiecibas>